

Indledning

Nærværende beretning dækker over prøvegravningen NÆM 2007:200, ”Omfartsvejen”, foretaget 24. 9. 2007 til 13. 11. 2007. Denne beretning indeholder administrative data, gennemgang af prøvegravningens resultater samt vurderinger for fremtidigt arbejde. Resultaterne gælder naturligt den udgravede del af projekterede strækning. Ved undersøgelsens slutning afventes bl.a. træfældning medio april 2008 førend den resterende del af strækningen vil kunne undersøges.

Mandskab

Arkæolog, forhistorie, Mette Brosolat Olsen samt undertegnede stod for udførelsen af arbejdet i samarbejde med Birgitte Borby, Næstved Museum og Anders Gedde Petersen, Næstved Kommune. Thomas fra HRJ Service, Enø, førte gravemaskinen, en 14 t. Takeuchi, med stor præcision. Klaus Davidsen fra Rambøll, sørgede for opsætning af målepunkter efter Toft og Malmskov, der opsatte målepunkter de første par dage.

Projektet

En omfartsvej skal anlægges uden om Næstved centrum, hvorfor prøvegravningen blev istandsat. Forud for prøvegravningens begyndelse blev udarbejdet en VVM rapport, der gennemgik kulturmiljøet for Omfartsvejens projekterede strækning. Vejtracets planlagte placering respekterer denne, hvorfor de prøvegravede områder ikke bød på fund af allerede kendte kulturhistoriske værdier. VVM rapporten blev flittigt studeret under gravarbejdet for evt. påvisning af tidligere skjulte sammenhænge, tillige med Næstved Museums arkiv.

Den projekterede strækning er udlagt som følger vedlagte oversigtskort udført af Næstved Kommune. Farverne har ingen betydning for denne undersøgelse. Stikvejen kaldet ”Arenaaen” samt tilkørsel nord for Køgevej er pt. ikke en del af projektet, og er derfor ikke undersøgt. Det samme gælder de foreslåede placeringer for rundkørsler. Vejtracets bredde udgør 25 m i fuld bredde, hvorfor undersøgelsesområdet var indskrænket til 12 m på hver side af traceets midte. Ved fremtidigt arbejde, må påpeges at rundkørsler vil udgøre undersøgelse af ca 100 m. strækning pr stk.

Matrikler, der ikke er undersøgt, men afventer undersøgelse:

25a (træfældning),

1k (træfældning),

3 (militært område, skal ryddes for granater),

4a-4b (afventer høst af rosenkål),

19a,

15d,

65 (træfældning)

1d.

Udgravningsmetode

Det var for undersøgelsen vigtigt, at de berørte matriklers ejere, var informerede om gravearbejdet, forinden marker blev gravet op. Det gjaldt også spørgsmål om evt. erstatning. Godt 80 % af undertegnede arbejdsdag gik således med at tale med matriklernes ejere, planlægge udgravningsrute samt melde til kommunen, hvor sagerne stod. En ofte kompliceret affære, der dog i alle tilfælde endte med fuld tilfredshed fra begge parter.

Når målepunkter var sat op, blev lagt en søgegrøft i 2 m bredde, der fulgte midten af vejtraceet. Søgegrøften havde afstand på 1 m til målepunkternes pinde, så de ikke blev berørt. Gravemaskinen trak mulden af, fremkomne anlæg blev indridset, tegnet og opmålt i forhold til målepunkter. Udvalgte anlæg blev snittet, evt. med maskinen, og fotos samt fund blev noteret. Hvor topografien og fremkomne anlæg talte for det, blev søgegrøften udvidet ofte i hele vejtraceets bredde.

Dokumentation

Dokumentationen består af nærværende rapport, 3 disc med fotos, ét oversigtskort fra kommunen, 9 laminerede oversigtsfotos, 1 opmålingskort fra Toft og Malmskov, målepunkts-koordinat-liste fra Rambøll, x- antal opsamlede fund samt en rød notesbog ført af undertegnede. Dertil 34 tegninger med opmålinger og søgegrøfters forløb.

Fund, forklaringsnøgle: x39 viser fundet stammer fra anlæg 39, jf. fladetegning 1:50. ”-1” er en underinddeling til adskillelse af materialetyper samt adskillelse af genstande af ens materiale, men af forskellig karakter.

Litteratur: Koch, Eva 1998: Neolithic Bog Pots from Zealand, Møn, Lolland and Falster. *Nordiske Fortidsminder, Serie B, Volume 16*. København.

Målesystem

Den længste del af projekteret vejforløb blev afmærket med GO pinde, opsat af Rambøll. På oversigtsfotos ses punkternes forløb og nummer. Alt tegningsmateriale forholder sig til disse målepunkters numre som fixpunkter. Koordinaterne for målepindene kan aflæses i vedlagte lister.

For udgravning på matr. **5h, 4a, 3r, 3q, 2c og 3b** gælder, at GO pinde ikke var opsat. Der blev derfor benyttet et meter-system opsat af Toft og Malmskov, som følger af vedlagte tegning. Ved konvertering gælder, at G005 svarer til 550 m, G010 svarer til 950 m.

Skov Hastrup, april 2007

Liselotte Uhrenholt, middelalderarkæolog

Tegningsliste

Tegning nr.	Type	Anlæg	Matr. nr.	Skala	Initialer
1	Fladetegning	A41 - A45	4h	1:50	MBO
2	Fladetegning	A46 - A50	4h	1:50	MBO
3	Fladetegning	A56 - A65	4h	1:50	MBO
4	Fladetegning	A66 - A77	8a	1:50	MBO
5	Fladetegning	A78 - A81	8a	1:50	MBO
6	Fladetegning	A82 - A99	8a	1:50	MBO
7	Fladetegning	A15 - A19	3r	1:50	MBO
8	Fladetegning	A12 - A14	3r	1:50	MBO
9	Fladetegning	A1 - A11	3r	1:50	MBO
10	Fladetegning	A100 - A102	3a og 3e	1:50	MBO
11	Fladetegning	A 52 + A103 - A111	3e	1:50	MBO
12	Fladetegning	A112 - A114	3a	1:50	MBO
13	Fladetegning	A51 + A115 - A121	4h	1:50	MBO
14	Fladetegning	A34 - A39 + A122 - A125	1a	1:50	MBO
15	Fladetegning	A126 – A131	8a	1:50	MBO
16	Fladetegning	A132 – A140	8a	1:50	MBO
17	Fladetegning	A20 – A23	2a	1:50	MBO
18	Fladetegning	A24 – A25	2a	1:50	MBO
19	Fladetegning	A26 – A27	2a	1:50	MBO
20	Fladetegning	Ingen, angiver søgegrøfts forløb med udvidelse	2a	1:50	MBO
21	Fladetegning	A28 – A33	2a	1:50	MBO
22	Fladetegning	A141 – A142	13a og 13i	1:50	MBO
23	Fladetegning	A143 – A146	8a	1:50	MBO
24	Fladetegning	A147 – A149	13a og 13i	1:50	MBO
25	Fladetegning	A150 – A151	3a	1:50	MBO
26	Fladetegning	A54 – A55	8a	1:50	MBO

27	Fladetegning	A152 – A156	229r	1:50	MBO
28	Fladetegning	A157 – A159	1b	1:50	MBO
29	Fladetegning	A160 – A163	1b	1:50	MBO
30	Fladetegning	A164 – A165	1b	1:50	MBO
31	Fladetegning	A166 – A173	1b	1:50	MBO
32	Fladetegning	A174 – A188	5a og 1ø	1:20	MBO
33	Fladetegning	A189 - A190	1ae	1:50	MBO
34	Snittegning	A12+A17+A18+A41*+A107+X55*		1:20	

Note * X41 og X55 er snit-tegning af mindre snit foretaget på anlæg nedsunken gulv matr. 13i.

Anlægget blev fuldt udgravet under NÆM 2007: +++ straks efter fritlæggelse.

Anlægget findes derfor ikke i nærværende materiale.

Prøvegravningens resultater beskrevet på matrikelniveau

Matr. nr. 5h

Matr. nr. 5h ejes af Lilly Ottosen, Højgård Køgevej 300, 4700 Næstved, tlf: 55724014 / 20224014 (ejer matr. 4a, 5a, 5h).

Matriklen blev udgravet den 27. 9. 2007.

Topografisk beskrivelse: Vejtracéet går midt igennem matriklen startende fra Køgevej. Søgegrøften løber mod sydvest ned ad en bakke, hvis top længere mod nord, er det højeste punkt i området. Grænsen mellem matr. nr. 5h og nr. 3r er markeret af et naturhegn der går SØ-NV.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften var 2 m bred og løb langs afsatte landmålerstokke, afsat i vejtraces midte.

Stationsnumre: G001: øst: 678620.874 / nord: 6126846.502

Fundne anlæg: Ingen anlæg fundet.

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat

Grøfterne stod fundtomme. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr 3r

Matr. nr. 3r ejes af Poul Børge Hansen, Øverupvej 2, 4700 Næstved, tlf: 55723013 (ejer matr. 3r og 3q)

Matriklen blev udgravet den 28. 9. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber på et relativt lavt plateau, der står i skarp kontrast til Egebjerg umiddelbart vest herfor med en højde på 45 m.o.dnn. Ved 216 m: let skrånende terræn med få højere drag på tværs af skråningens forløb. Råjord vekslede mellem lys gult ler iblandet meget sand gult ler til okkerfarvet ler i takt med skråningen skæres af højere drag.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften løb langs afsatte landmålerstokke, afsat i vejtraces midte. Søgegrøftens bredde på 2 m. blev enkelte steder udvidet op til 7 m, som det fremgår af T8.

Stationsnumre: G002-G006: (øst 678577.049 / nord 6126755.970) / (øst 678361.225 / nord 6126409.633)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A1	9	3r	Grube	Snittet. Cirkulær 40 cm I diam., 20 cm dyb	
A2	9	3r	Stenspor		
A3	Udgår				
A4	Udgår				
A5	9	3r	Grube	Snittet. Oval. 40 x 30 cm, 15 cm dyb.	
A6	9	3r	Grube	30 x 15 cm	
A7	9	3r	Stenspor	Snittet. 50 x 70 cm.	
A8	9	3r	Grube	Cirkulær 30 cm i diam.	
A9	9	3r	Grube	Cirkulær 30 cm i diam.	
A10	9	3r	Grube	Ottetalsformet. 200 x 70 cm	
A11	9	3r	Grube	Cirkulær 30 cm i diam.	
A12	8	3r	Skelgrøft	Snittet og tegnet. 100 cm bred og 60 cm dyb	Snittegning T 34

A13	8	3r	Kogestensgrube	Oval, 40 x 150 cm	
A14	8	3r	Kogestensgrube	Snittet. cirkulær, 40 cm I diameter og 20 cm dyb.	
A15	7	3r	Kogestensgrube	Oval, 40 x 45 cm	
A16	7	3r	Kogestensgrube	Oval, 40 x 45 cm	
A17	7	3r	Stolpehul	Snittet og tegnet. Cirkulær, 25 cm i diam, 20 cm dyb	Snittegning T 34
A18	7	3r	Stolpehul	Snittet og tegnet. Oval, 25 x 40 cm	Snittegning T 34
A19	7	3r	Grube	Snittet, oval 40 x 45 cm, 20 cm dyb.	

Fund: Muldlaget indeholdt en del flintafslag (ikke opsamlet).

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat

De fundne anlæg lå spredt og med stor afstand mellem. Råjorden og topografien viste ikke spor efter oprindelige våde områder. Kogestensgruberne samlede sig dog i lavninger, ned ad det skrånende terræn. To stenspor lå diffust. To stolpehuller vækker yderligere interesse for området med henblik på fund af forhistoriske lokaliteter.

Fremtidigt arbejde

Med fordel kan flere anlæg søges ned ad det skrånende terræn, i hele vejtraceets bredde (12 m.). Eventuelle stolpehuller bør da også undersøges nærmere.

Matr. nr. 3q

Matr. nr. 3q ejes af Poul Børge Hansen, Øverupvej 2, 4700 Næstved, tlf: 55723013 (ejer matr. 3r og 3q)

Matriklen blev udgravet den 28.09. 2007

Topografisk beskrivelse: Vest for asfaltvejen hæver sig en markant bakke ved navn Egebjerg, fra hvis top der er vidt udsyn over de omkringliggende arealer. Bakkens sydvestlige skråning bliver mod bunden temmelig fugtig. Vejtraceet løber henover den sydvestlige skråning, et stykke fra toppen.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte. Flere søgegrøfter blev lagt ud over bakkens top, til denne var afdækket.

Stationsnumre: G007-G008: (øst 678290.736 / nord 6126330.012) / (øst 678233.285 / nord 6126268.529)

Fundne anlæg:

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 2c

Matr. nr. 2c ejes af Trygve Lindhart Jensen, Øverupvej 14, 4700 Næstved, tlf: 55734459 (ejer matr. 2a og 2c)

Matriklen blev udgravet den 28. 09. 2007

Topografisk beskrivelse: Det sydøstligste hjørne af matrikel 3b og matrikel 2 c er meget fugtigt og lavtliggende, og derfor ikke overraskende uden spor efter kulturhistoriske levn. Terrænet skrånede nedad mod SV, ned mod jernbanen.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G009: øst 678168.352 / nord 6126192.720

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
-------	---------	-----------	------	-------------	------

Ingen					
-------	--	--	--	--	--

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat

Grøfterne stod fundtomme. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 3b

Matr. nr. 3b ejes af

Matriklen blev udgravet den 28. 9. 2007.

Topografisk beskrivelse: Det sydøstligste hjørne af matrikel 3b og matrikel 2c er meget fugtigt og lavtliggende, og derfor ikke overraskende uden spor efter kulturhistoriske levn. Terrænet skråner nedad mod SV, ned mod jernbanen.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G010: øst 678090.764 / nord 6126104.223

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 2a

Matr. nr. 2a ejes af Trygve Lindhart Jensen, Øverupvej 14, 4700 Næstved, 55734459 (ejer matr. 2a og 2c)

Matriklen blev udgravet den 1. og 2. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Den nordlige del af matriklen stiger svagt mod syd og gennemskæres af et vandløb. Vandløbet er rørlagt mod øst, og der strømmer betydelige mængder vand ud af røret ved begyndelsesstedet for den fritliggende del af vandløbet.

Området omkring matrikel 2a er temmelig kuperet og nu opfyldte lavninger og mange drængrøfter vidner om, at området i tidligere tider har været meget mere fugtigt. Øst for søgegrøftens fund af gruber hæver en bakke sig, og det er formentlig på denne top den tilhørende bebyggelse må befinde sig, - uden for vejtraceets forløb.

Råjorden er grågul til orangegul sand. Området er formentlig en tidligere fugtig lavning der efterfølgende er opfyldt.

Undersøgelsesområde: Søgegrøfter afdækkede området i hele vejtraceets bredde (12 m) eller havde væsentlige udvidelser.

Stationsnumre: G011-G014: (øst 678041.829 / nord 6126038) / (øst 677902.663 / nord 6125773.519)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A20	17	2a	Grube	Irregulært, ovalt 5 x 8 m. Brungråt sand med oldtidsskår og grove flintafslag. Indeholder trækul og enkelte ildskørnede sten.	
A21	17	2a	Grube	Oval, 2, 5 x 3, 5 m. Homogent brungråt sand med enkelte trækulsnister.	
A22	17	2a	Kogestensgrube	Cirkulær, 1 m. i diam. Bund af kogestensgrube.	
A23	17	2a	Kogestensgrube	Cirkulær, 1 m i diam. Bund af kogestensgrube.	
A24	18	2a	Grube	Cirkulær, 1 x 1 m.	

A25	18	2a	Grube	Oval, 1, 5 x 1 m.	
A26	19	2a	Grube/lavning	Snittet med maskine. Irregulær 8 x 10 m. Gråsort let leret sand med ildpåvirkede håndstore sten, trækulsnister, grove flintafslag og keramik fra YBR. En store sten ligger i en ”stor kogestensgrube” i lavningen (4 x 3 m.). Stenen er placeret ovenpå nævnstore tilsodede sten. Det omkringliggende fyld er sort og trækulsholdigt. Der var en del flintafslag og et segl/kniv.	Stenen blev fjernet med maskine og gruben viste sig at være ca. 45 cm dyb fra overfladen.
A27	19	2a	Kogestensgrube	Oval, 1,5 x 1 m. Gråt leret sand med trækulsnister og håndstore sten	
A28	21	2a	Kogestensgrube/lavning	Cirkulær, 2 m i diam. I kanten af en lavning var i et ”hjørne” flere store sten. Keramik fandtes over/på en flad, stor sten. Brungrå let leret sand med oldtidkeramik og grove flintafslag.	
A29	21	2a	Naturlig lavning	Brungrå let leret sand med oldtidkeramik og grove flintafslag.	
A30	21	2a	Stenspor		
A31	21	2a	Bund af stolpehul?	Snittet, 50 cm i diam.	
A32	21	2a	Naturlig lavning	Cirkulær, 2 m i daim. Brungrå let leret sand med oldtidkeramik og grove flintafslag.	
A33	21	2a	Opfyldt lavning	Gennemskåret af dræn. Gråsort let leret sand med flintafslag, trækulsnister og håndstore sten.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
x 26-1	2a	Keramik	2	2 beklaskede skideskår, det ene med en lille knop. Ca. 10 mm tykt med op til 4 mm. store magringskorn	
x 26-2	2a	Flintredskaber	2	Flækkekniv med retouche og skafttunge. Flække med grov retouche på den ene langside.	
x 26-3	2a	Flintafslag	15	15 grove flintafslag samt glittesten?. Enkelte af afslagene er brændte.	
x 28-1	2a	Keramik	ca. 15	Side og bundskår. Op til 13 mm tykt. Rød yderside og brun inderside. Op til 3 mm. store magringskorn.	
x 28-2	2a	Flintafslag	4		

Resultat

Området blev afsøgt indenfor vejtraceets bredde. Topografien og de ovennævnte fund sandsynliggør, en oldtidsbebyggelse kan befinde sig i nærheden- oplagt på bakketoppen øst for søgegrøfternes forløb, uden for vejtraceets nuværende placering.

Fremtidigt arbejde: Området må overvåges for genstandsfund.

Matr. nr. 4b

Matr. nr. 4b ejes af Povl Fritzner, Viborggård, Fensmarkvej 9, 4160 Herlufmagle, 55501075 / 20319030

Matriklen blev udgravet den 08. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften gennemskærer den østligste del af matriklerne 4b og 5b. Terrænet skråner let opad mod Kalby Ris Skov i øst. Matriklerne er opdelt af naturskel og en lille bæk løber i skelgrøften. Flere steder lå der vand på markerne.

Undersøgelseområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G015-G018: (øst 677871.506 / nord 6125678.709) / (øst 677827.705 / nord 6125363.282)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
Løsfund	4b	Flintafslag	6		

Resultat

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 5b

Matr. nr. 5b ejes af Aksel Larsen, Skovalle 17, 4700 Næstved, tlf: 55723240

Matriklen blev udgravet den 8. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften gennemskærer den østligste del af matriklerne 4b og 5b. Terrænet skråner let opad mod Kalby Ris Skov i øst. Matriklerne er opdelt af naturskel og en lille bæk løber i skelgrøften. Flere steder lå der vand på markerne.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G019: øst 677829.381 / nord 6125261.710

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat:

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 6dr

Matr. nr. 6dr Arne Petersen, Lundebakkevej 4, 4684 Holmegård, tlf: 55546658 / 21260008

Matriklen blev udgravet den 08.10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften går gennem det nordøstligste hjørne af matriklen, der på dette sted støder op til Kalby Ris Skov. Arealet skråner svagt opad mod øst.

Undersøgelseområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G020-G021: (øst 677839.301 / nord 6125163.422) / (øst 677846.532 / nord 6125089.501)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat:

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 229r

Matr. nr. 229r ejes af Næstved Kommune v. Jørgen Næsager, Farimagsvej 65, 4700 Næstved, tlf. 55886224

Matriklen blev udgravet den 13.11. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber fra plant område over en bakke til et område, i hvis lavning voldstedet til ”det gamle Rønnebæksholm” ligger. I området er også levringer efter vandmølle, hvis vandtilførsels-grøfter blev skåret af vejtraceets søgegrøft. De funde kogestengruber lå i lavning øst for bakken.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte og fik væsentlige udvidelser.

- 1) Omtrent midt på strækningen ml. G047 og G046 er muldlaget indtil 1 m. dybt. G046 står på toppen af en høj bakke. Undergrunden skifter mellem brunorange sand, ler og grus.
- 2) 7 og 10 m. nord for G045 krydsede 2 gravede grøfter den anlagte søgegrøft. Det var tydeligt, at der havde løbet vand i dem og de havde retning mod ”vandmøllen”. Muldlag ca 30 cm. dybt.
- 3) Parallelt med søgegrøften er der fra G044 til G045 anlagt endnu en søgegrøft 12 m. vest for afmærkede vejtraces forløb. Der fandtes ingen spor af volde, afgravninger eller andre konstruktioner og anlæg. Vejtraceet i fuld bredde skærer kun det yderste af NØhjørne af beplantningen omkring det gamle Rønnebæksholm.
- 4) 7 m nord for G044 til 16 m syd for G044 var tørvedannelser. Sandbunden lå 30 – 40 cm under muldoverfladen.

Stationsnumre: G031-G036: (øst ?? / nord ??) / (øst 677959.195 / nord 6123570)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A152	27	229r	Stolpehul	Snittet. Cirkulært, 30 cm i diam. 25 cm dybt.	
A153	27	229r	Grube	Snittet, oval ca 1 x ½ m.	

A154	27	229r	Bund af kogestensgrube	Cirkulær, 50 cm i diam.	
A155	27	229r	Kogestensgrube	Snittet, oval 80 x 20 cm. 15 cm dyb.	
A156	27	229r	Kogestensgrube	Snittet, cirkulær 80 cm i diam.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Foto

Disc 1, F5512-5524

Resultat:

Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske anlæg. I sammenhæng med områdets topografi og problemstillingen omkring placeringen af den gamle Rønnebæksholm, må området som helhed betegnes som betydningsfuldt. Området omkring det fundne stolpehul blev undersøgt, men var uden yderligere fund. Der blev ikke fundet genstande fra middelalderen.

Fremtidigt arbejde: Vejtraceet skærer gennem områder med vekslende vådforhold. Det er muligt, vejtraceet ligger i område med vådt forsvarsværk til voldstedet. Med traceets ringe bredde var det ikke muligt at påvise konstruerede anlæg. Disse kan ske at påtræffes både øst og vest for vejtraceet, med en langt større afstand til voldstedet, end den her angivne.

Matr. nr. 1ae

Matr. nr. 1ae ejes af Chr. D. Lassen, Holmegård og Juellinge Godser, Rødebrovej 2, 4684 Holmegård, tlf: 55512609 / 55548131 / 40506109
(ejer 5a, 1ø, 1ae)

Matriklen blev udgravet den 9. 11. 2007.

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber gennem et plant og lavtliggende område.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften følger vejtraceets midte med enkelte udvidelser.

- 1) Søgegrøften fra G051 til 30 m nord for G051 står under vand – stadig 5 dage efter afgravning af muld. Råjorden er dertil mørk og bærer præg af også førhen at have været fugtig.
- 2) Området mellem G048 og G047 er lavt og fugtigt. 50 m nord for G048 til 70 cm nord for G048 er der begyndende tørvedannelse og vand i grøfterne indtil G047.
- 3) 11-9 m. syd for G048 er trukket en vinkelret grøft mød øst 12 m. Ingen anlæg blev fundet. Ved dennes afslutning er trukket 12 m. parallelt med søgegrøft i vejtraceets midte. Ingen anlæg blev fundet.
- 4) Arealet mellem G049 og G048 er lavt og fugtigt med begyndende tørvedannelse. I mulden er enkelte flintafsalg.

Stationsnumre: G044-G049: (øst 678033.059 / 6122990.584) / (øst 678298.103 / nord 6122507.539)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A189	33	1ae	Grube?/grøft?	Rektangulær grøft med trækul i fylden.	
A190	33	1ae	Kogestensgrube	Del af mindre? Kogestensgrube	
A191	33	1ae	Lavning	Cirkulær lavning med diffus afgrænsning. 3 m. i diam. Flintafslag.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
----------------	---------------------	-----------------	--------------	--------------------	-----------------

Resultat:

I forhold til antallet af fundne kogestensgruber, opstår spørgsmålet omkring hvor dybt vand, der har været på stedet. Der har muligvis været så dybt, at evt. andre kogestensgruber må søges i lavningens udkant, der muligt har en større diameter. Området kan derfor indeholde en del flere gruber.

Matr. nr. 1ø

Matr. nr. 1ø ejes af Chr. D. Lassen, Holmegård og Juellinge Godser, Rødebrovej 2, 4684 Holmegård, tlf: 55512609 / 55548131 / 40506109 (ejer 5a, 1ø, 1æ)

Matriklen blev udgravet den 7. 11. 2007.

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber gennem et plant og lavtliggende område.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtracets midte og havde kun få udvidelser.

Stationsnumre: G050-G052: (øst 678335.899 / nord 6122460.771) / (øst 678506.845 / nord 612229.0)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A174	32 (obs: 1:20)	1ø	Kogestensgrube	Oval, 1,5 x 1 m. Trækulsnister og ildskørnede sten, håndstore.	
A175	32 (obs: 1:20)	1ø	Kogestensgrube	Oval, 1,5 x 1 m. Trækulsnister	
A176	32 (obs: 1:20)	1ø	Kogestensgrube	Oval, 80 x 20 cm. Få trækulsnister og små sten.	
A177	32 (obs: 1:20)	1ø	Kogestensgrube	Langoval, 20 cm x 1,5 m. Trækul og brændt flint.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
----------------	---------------------	-----------------	--------------	--------------------	-----------------

Resultat:

De fundne kogestensgruber lå spredt og med stor afstand.

Fremtidigt arbejde: Da søgegrøften ikke fik udvidelser på dette stykke, vil flere kogestensgruber kunne dukke op indenfor vejtracets bredde (12 m.)

Matr. nr. 5a

Matr. nr. 5a ejes af Chr. D. Lassen, Holmegård og Juellinge Godser, Rødebrovej 2, 4684 Holmegård, tlf: 55512609 / 55548131 / 40506109 (ejer 5a, 1ø, 1æ)

Matriklen blev udgravet den 7. 11. 2007.

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber gennem et bakket område, der skråner mod syd. Umiddelbart nord for asfaltvejen er for nyligt dannet en lille sø ca. 25 x 100 m. Søgegrøften begynder nord for denne. Terrænet skråner ned mod en ø-v rettet lavning øst for en lille skovbeplantning, hvor der tidligere er fundet en gravplads fra vikingetid.

Undersøgelsesområde: Med kun enkelt udvidelse forløb søgegrøften langs vejtraceets midte i en bredde af 2 m.

- 1) Fra 2 m. efter G052 i søgegrøftens retning til 12 m efter G052 er dominans af sten i str. fra 10 cm til 40 cm i råjorden.

Stationsnumre: G053-G054: (øst 678579.590 / nord 6122223. 282) / (øst 678653.534 / nord 6122155.176)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A178	32	5a	Kogestensgrube	Cirkulær, 50 cm diam. Mange trækulsstykker.	
A179	32	5a	Kogestensgrube	Snittet, irregulær oval 2 x 1,5 m. Mange trækulsstykker.	
A180	32	5a	Bund af kogestensgrube	Snittet, 6 cm. dyb. Cirkulær, 50 cm. i diam. Få trækul, få sten.	
A181	32	5a	Kogestensgrube	Irregulær oval, 1,5 x 1 m. Meget trækul, brændt flint.	
A182	32	5a	Kogestensgrube	Snittet, 8 cm dyb.	
A183	32	5a	Kogestensgrube	Snittet, 47 cm dyb.	
A184	32	5a	Kogestensgrube	Cirkulær, 1,5 m. Mange trækul.	
A185	32	5a	Kogestensgrube	Cirkulær, 1 m i diam. Få trækul.	
A186	32	5a	Kogestensgrube	Rektangulær, 20 x 80 cm. ange trækulstykker	
A187	32	5a	Bund af	Irregulær cirkulær, 1m diam.	

			kogestensgrube		
A188	32	5a	Kogestensgrube	Cirkulær, 1m diam.	
A192	32	5a	Opfyldt lavning	Snittet, 26 cm dyb. 3,5 x 4 m opfyldt lavring. Trækul i dominerende mængde, mange stykker brændt flint.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat: De mange kogestensgruber lå tæt i lavningen

Fremtidigt arbejde: Området kan ske at byde på flere kogestensgruber. Lavringens omfang kendes ikke.

Matr. nr. 1b

Matr. nr. 5h ejes Rønnebæk Menighedsråd, Vejløvej 45, 4700 Næstved

Matriklen blev udgravet den 5 og 6. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Vejtraceet går i nordvestlig retning fra toppen af en bakke, hvorfra der er et vidt udsyn over hele området. Mod vest ligger Fladsåbanke og ca. 1 km nordøst for ses Rønnebæk By og Kirke. Mod nord ligger Rønnebæksholm, på den anden side af en større lavning, der løber i ø-v retning.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften blev udvidet til store kvadratiske områder.

- 1) 20 m. nord for G086 er undergrunden let leret grågul sand med mange sten op til 50 cm i diam.
- 2) 27 m syd for G086 er muldlaget 60 cm dybt mod 40 cm nord for G086.

Stationsnumre: G055-G057: (øst 678726.737 / nord 6122086.526) / (øst 678856.722 / nord 6121963.637)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A157	28	1b	Kogestensgrube?	Snittet med maskine. Cirkulær, 2 m i diam.	
A158	28	1b	Lavning	Irregulær oval, ca. 4 x 6 m. To sten 80 cm i diam ligger i fylden, der er gråbrun let leret sand med rigtig mange sten. De fleste næve til hovedstore. Lidt trækul og enkelte ildskørnede sten. I NØ "hjørne" en plumage med sort let leret sand med meget trækul.	
A159	28	1b	Kogestensgrube	Irregulær oval, 3 x 1 m. Brungrå let leret sand med trækulsnister og op til hovedstore sten.	
A160	29	1b	Kogestensgrube?	Cirkulær, 1 m i diam.	
A161	29	1b	Bund af kogestensgrube	Irregulær oval. 80 cm i diam. Sort let leret sand med trækul.	
A162	29	1b	kogestensgrube	Cirkulær, 1 m i diam.	
A162	29	1b	kogestensgrube	Irregulær oval, 4 x 2,5 m. Foret med store sten.	
A163	29	1b	kogestensgrube	Cirkulær? 2, 5 m i diam.	
A164	30	1b	Grøft? / Rende?	Raktanglær, ½ x 4 m. Mørkbrun let leret sand med små stykker brændt flint.	
A165	30	1b	Lavning, sten og rende i sammenhæng.	Opfyldt lavning, irregulær oval. 9 x 5 m. Mørk brun let leret sand med mange op til hovedstore sten. Enkelte er ildskørnede. Enkelte trækulsnister og små stykker brændt flint samt et enkelt flint afslag. En nedgravning (af brun muld) hører til ½ m. høj sten (fra den afgravede flade) hvis diam er 2 m.	

				Renden har fyld af sort trækulsholdigt let leret sand.	
A166	31	1b	Kogestensgrube	Cirkulær, 2 m i diam.	
A167	31	1b	Kogestensgrube	Snittet. 1½ m i diam. Flad bund.	
A168	31	1b	Kogestensgrube	Snittet. Irregulær cirkulær, 1½ m i diam.	
A169	31	1b	Kogestensgrube	Irregulær oval, 1½ m x 2 m.	
A170	31	1b	Kogestensgrube	Oval, 2½ m i diam.	
A171	31	1b	Kogestensgrube	Oval, ½ x 1 m.	
A172	31	1b	Kogestensgrube	Oval, ½ x 2 m.	
A173	31	1b	Kogestensgrube	Cirkulær, 80 cm I diam.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Foto: Disc I F 5440-5453

Resultat: Området byder på mange kogestensgruber, men særligt én sammenhæng skaber interesse: A165, der indeholder oldtidsmateriale. De to render A165 og A164 har ikke ved denne forundersøgelse påvist sammenhæng, men de ligner hinanden i størrelse og fyld. Muldlagets tilvækst tyder på tidligere vådt område.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges for sammenhænge/mønstre mellem kogestensgruber og render.

Matr. nr. 1a

Matr. nr. 1a ejes af Henrik Wolff-Sneedorff, Grevensvængevej 25, 4700 Næstved, tlf: 40408058 (ejer 1a og 1d)

Matriklen blev udgravet den 08. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften gennemskærer matriklens nordligste ende ved foden af en bakke, hvis øverste plateau er 11 m. o. dnn. Ved udgravningen blev påvist usædvanligt mange dræn og arealet har i tidligere tider været betydeligt mere fugtigt. Ca. 80 m. syd for søgegrøften blev oplyst om et fund af en tapkølle. I skellet mellem matriklerne 1a og 1d er jernbanen anlagt.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften fik flere steder udvidelser.

Stationsnumre: G091-G095: (øst 678247.327 / nord 6120512.129) / (øst 678535.811 / nord 6120698.749)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A34	14	1a	kogegrube	Irregulær cirkulær, 2 m i diam.	
A35	14	1a	kogegrube	Cirkulær, 80 cm i diam.	
A36	14	1a	kogegrube	Cirkulær ½ m i diam.	
A37	14	1a	grube	Snittet. Cirkulær 1m i diam. 20 cm dyb.	
A38	14	1a	grube	Snittet, Oval ½ x 1 m.	
A39	14	1a	grube	Snittet med maskine. Cirkulær, 3 m i diam. Keramik og skraber.	
A122	14	1a	kogestensgrube	Snittet, rektangulær ½ x 1½ m.	
A123	14	1a	kogestensgrube	Snittet, ½ x 1½ m.	
A124	14	1a	grube	Snittet, cirkulær, ½ m i diam.	
A125	14	1a	grube	Snittet, oval 50 x 80 cm.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

I forbindelse med denne prøvegravning (8. 10. 2007) blev en tapkølle fremvist og fundstedet udpeget. Ca. 85 m stik syd for punktet ”28 m. øst for G092” på en lille forhøjning i det ellers relativt flade andskab er vedd markarbejde i 2007 fundet en prikbugget tapkølle i ”grønsten”. Ikke nogle spor efter en gravkonstruktion – ej heller påfaldende mange sten i markskellene omkring. Tapkøllen er ca 20 cm lang og 7 cm høj. Den befinder sig idag – vist nok – på Grevens Vænge.

Foto: Disc 2 F5426-5438

Resultat: De spredte fund af gruber og kogestensgruber gør sammen med fundet af tapkøllen området interessant for yderligere undersøgelse. Det er også i dette område, der tidligere er fundet bronzefigurer, bl.a. ”dansepigen”.

Fremtidigt arbejde: Området må overvåges for genstandfund og for sammenhænge kogestensgruberne imellem.

Matr. nr. 8a

Matr. nr. 8a ejes af Birgitte Christiansen, Borupvej 14, 4700 Næstved, tlf: 28932390 (ejer 8a og 8c)

Matriklen blev udgravet den 15.10. 2007

Topografisk beskrivelse: Strækningen er faldende ind mod midten af matriklen, hvor der ved udgravningen kunne konstateres en tørvemose.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften fik flere steder betydelige udvidelser.

- 1) fra 18 – 50 m vest for G088 var lavtliggende tørveholdigt område. Enkelte tænder fra ko/hest og et recent skår.

Stationsnumre: G086-G089: (øst 677784.834 / nord 6120038.5) / (øst 678074.304 / nord 6120441.998)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A40	6	8a	Kogegrube	Snittet. Oval 80 x 100 cm. 45 cm dyb med let skrånende kanter	Fund af tand
A54	26	8a	Kogestensgrube	Irregulær cirkulær 5 m i diam. Mørk brun sandet ler. Enkelte trækulsnister.	Keramik og flintafslag
A55	26	8a	Grube	Irregulær oval. Brun sandet ler. I kanten mere trækulsholdig. I kanten endvidere flere koncentrationer af keramik.	keramik
A68	4	8a	Kogegrube	Cirkulær, 220 cm i diam	
A69	4	8a	Kogegrube	Cirkulær, 100 cm i diam	groft afslag
A70	4	8a	Kogegrube	Cirkulær	
A71	4	8a	Kogegrube	Oval, 100 x 150 cm	
A72	4	8a	Kogegrube	Cirkulær, 140 cm I diam.	
A73	4	8a	Kogegrube	Cirkulær, 140 cm I diam.	
A74	4	8a	Kogegrube	Oval, 200 x 150 cm	

A75	4	8a	Kogegrube	Cirkulær, 100 cm I diam.	
A76	4	8a	Kogegrube	Oval, 100 x 80 cm	
A77	4	8a	Kogegrube	Cirkulær	
A78	5	8a	Kogegrube	Cirkulær, 40 cm i diam.	
A79	5	8a	Kogegrube	Cirkulær, 40 cm i diam.	
A80	5	8a	Kogegrube	Cirkulær, 40 cm i diam.	
A81	5	8a	Del af skelgrøft?	Snittet. C-formet, 60 cm dyb med lige sider og flad bund. Homogen brun, let leret sand.	
A82	6	8a	Kogegrube	Oval, 40 x 100cm	
A83	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 30 cm I diam.	
A84	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 110 cm I diam.	
A85	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 80 cm I diam.	
A86	6	8a	Kogegrube	Snittet. Cirkulær, 100 cm I diam., 50 cm dyb med lige sider og flad bund.	
A87	6	8a	Kogegrube	Oval, 100cm x 120 cm	
A88	6	8a	Bund af Kogegrube	Oval, 100 x 160 cm.	
A89	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 30 cm I diam.	
A90	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 50 cm I diam.	
A91	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 80 cm I diam.	
A92	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 80 cm I diam.	
A93	6	8a	Kogegrube	Oval, 100 x 60 cm	
A94	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 40 cm I diam.	
A95	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 50 cm I diam.	
A96	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 50 cm I diam.	
A97	6	8a	Kogegrube		
A98	6	8a	Kogegrube	Snittet. Cirkulær, 40 cm I diam., 15 cm dyb	
A99	6	8a	Kogegrube	Cirkulær, 50 cm I diam.	
A126	15	8a	Kogegrube	Oval, 3 x 1½ m.	
A127	15	8a	Kogegrube	Cirkulær 1 m i diam.	

A128	15	8a	Kogegrube	Irregulær cirkulær, 30 cm i diam.	
A129	15	8a	Kogegrube	Cirkulær. 1 m i diam.	
A130	15	8a	Kogegrube	Oval, 2½ x 1½ m.	
A131	15	8a	Kogegrube	Snittet, Cirkulær 30 cm i diam. 30 cm dyb.	
A132	16	8a	Kogegrube	Snittet, oval ½ x 1 m.	
A133	16	8a	Kogegrube	Irregulær oval, 4½ x 4 m.	
A134	16	8a	Kogegrube	Cirkulær 1½ m i diam.	
A135	16	8a	Kogegrube	Cirkulær ½ m i diam.	
A136	16	8a	Kogegrube	Oval, 2 x 1½ m.	
A137	16	8a	Kogegrube	Oval, 1½ x 1 m.	Flintafslag
A138	16	8a	Kogegrube	Cirkulær, 1½ m i diam.	
A139	16	8a	Kogegrube	Cirkulær?	
A140	16	8a	Kogegrube	Snittet med maskine. Cirkulær 3½ m i diam. 1 m. dyb. Flad bund.	Grove flintafslag
A143	23	13a	Bund af kogestensgrube	Oval, 1½ x 1 m.	
A144	23	13a	Lavning	3 x 4 m. med 2 stk. ½ m. store sten	
A145	23	13a	Grube	Rektangulær, ½ x 2 m.	
A146	23	13a	Grube	Cirkulær, 2 m. I diam.	
A147	23	13a	Grube	Oval, 1½ x 1 m.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
x 40-1	8a	Tand	1	Tand, måske hjort?	

Foto: Disc 1 F 5465-5479

Resultat: Kogegruberne ligger relativt tæt og er store. Flere indeholder flintafslag og keramik.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges for sammenhæng mellem kogestensgruber og flere fund af oldtidssager.

Matr. nr. 8c

Matr. nr. 8c ejes af Birgitte Christiansen, Borupvej 14, 4700 Næstved, tlf: 28932390 (ejer 8a og 8c)

Matriklen blev udgravet den 15. 10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Vejtraceet går i ØV-lig retning hen over matriklens sydligste del. Helt mod øst, mod Borupvej, fandtes to store felter med kogestensgruber. Dette er samtidig matriklens højeste pkt.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G084-G086: (øst 677567.198 / nord 6120371.394) / (øst 677784.834 / nord 6120385.346)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
----------------	---------------------	-----------------	--------------	--------------------	-----------------

Resultat: Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.

Matr. nr. 13a

Matr. nr. 13a ejes af af (Hans Hemming c/o Lisbeth P. Olsen, Englebjergvej 61, 4700 Næstved, tlf: 22997430 (ejer 13a og 13i)

Kontakt: Vagn Ove Larsen, Vester Egesborgvej 15, 4700 Næstved, tlf: 55700061 /23308861

Forvalter: 26733684

Matriklen blev udgravet den 26. 10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Mod NV ligger matriklen relativt højt, skrånende ned mod grusvejen til Stenstrup. Øst for vejen er terrænet faldende og synligt fugtigt. Søgegrøftens fund af kulturhistoriske anlæg fandtes på bakkens sydøstlige skråning, hvorfra man har et flot udsyn over Stenstrup Mose syd herfor.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte med enkelte udvidelser.

- 1) Søgegrøften 72 m vest for G081 var et område med flere små opfyldte lavninger. Én med en smule oldtidskeramik.

Stationsnumre: G080-G083: (øst 677235.716 / nord 6120362.535) / (øst 677446.946 / nord 6120365.605)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A141	22	13a	Lavning	Bredde 7 m. Lavning opfyldt med ildskørnede sten, trækul og enkelte skår fra FVJ	
A142	22	13a	Lavning	Irregulær oval. 4 x 3 m. Enkelte trækulsnister	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
----------------	---------------------	-----------------	--------------	--------------------	-----------------

Resultat: Et område med vekslende anlæg af grøfter?, lavninger, gruber og kogestensgruber.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges nærmere for klarlæggelse af anlægs-typer.

Matr. nr. 13i

Matr. nr. 13i ejes af af (Hans Hemming c/o Lisbeth P. Olsen, Englebjergvej 61, 4700 Næstved, tlf: 22997430 (ejer 13a og 13i)

Kontakt: Vagn Ove Larsen, Vester Egesborgvej 15, 4700 Næstved, tlf: 55700061 /23308861

Forvalter: 26733684

Matriklen blev udgravet den 25.10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Matriklen ligger i forlængelse af matr. nr. 13a. Mod NV ligger matriklen relativt højt, skrånende ned mod grusvejen til Stenstrup. Øst for vejen er terrænet faldende og synligt fugtigt. Søgegrøftens fund af kulturhistoriske anlæg fandtes på bakkens sydøstlige skråning, hvorfra man har et flot udsyn over Stenstrup Mose syd herfor.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte med enkelte udvidelser.

Stationsnumre: G078-G079: (øst 677027 / nord 6120365) / (øst 677127.830 / nord 6120362.041)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A147	24	13a	Grøft?	Snittet, 7 cm dyb. 1 m. bred.	
A148	24	13a	Grube	Snittet med maskine. Cirkulær, 3 m i diam. 115 cm dyb. Spidsbundet	
A149	24	13a	Kogestensgrube	Oval, 3 m x 1½ m.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Foto: Disc 1 F5503-5510 for X55.

Resultat: Et område med vekslende anlæg af grøfter?, lavninger, gruber og kogestensgruber.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges nærmere for klarlæggelse af anlægs-typer.

Matr. nr. 4h

Matr. nr. 4h ejes af (Hans Hemming c/o Lisbeth P. Olsen, Englebjergrvej 61, 4700 Næstved, tlf: 22997430 (ejer 13a og 13i)

Kontakt: Vagn Ove Larsen, Vester Egesborgvej 15, 4700 Næstved, tlf: 55700061 /23308861

Forvalter: 26733684

Matriklen blev udgravet den 25.10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber i ØV-lig retning nordøst for Stenstrup Mose. Landskabet er relativt fladt og på stedet, hvor der fremkom fund af gruber og stolpehul, kan observeres en mindre stigning i terrænet.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften i 2 m bredde blev flere steder betydelig udvidet og parallel grøft blev ført syd på matriklen.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges nærmere for klarlæggelse af anlægs-typer.

Stationsnumre: G073-G077: (øst 676588.481 / nord 6120382.913) / (øst 676927.971 / nord 6120369.615)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A42	1	4h	Stolpehul	Trækulholdig sandet ler.	
A43	1	4h	Stolpehul	Trækulholdig sandet ler.	
A44	1	4h	Stolpehul	Diam ca. 30 cm. Trækulholdig sandet ler.	Sandsynligvis en del af samme huskonstruktion som A41
A45	1	4h	Kogegrube (?)	Kvadratisk, 120 cm x 180 cm. Trækulholdig sandet ler med store mængder hvidbrændt flint	
A46	2	4h	Kogegrube	Cirkulær, diam. 230 cm. Trækulholdig sandet ler med brændte sten.	
A47	2	4h	Kogegrube	Cirkulær, diam. 230 cm. Trækulholdig sandet ler med brændte sten.	
A48	2	4h	Kogegrube	Diam. 200 cm. Trækulholdig sandet ler med brændte sten.	Skæres af A49
A49	2	4h	Kogegrube	Oval, 160 x 300 cm. Trækulholdig sandet ler med brændte sten.	Skærer A48
A50	2	4h	Grube	Cirkulær, diam. 130 cm	
A51	13	4h	Grube/natur	Snittet med maskine. 170 cm i diam. og 30 cm dyb. Rødbrun plamage – myremalm?	Lille prøve udtaget og registreret som fund

A56	3	4h	Kogegrube	Cirkulær, diam. 60 cm	
A57	3	4h	Kogegrube	Nærmest cirkulær, diam 50 cm	
A58	3	4h	Grube	Snittet med maskinen. Cirkulær, diam. 200 cm, 50 cm dyb med flad bund. Grå sand med trækulsnister og enkelte sodede sten.	
A59	3	4h	Kogegrube	Oval. Min. 130 cm x 100 cm.	
A60	3	4h	Kogegrube	Snittet. Oval 220 cm x 100 cm, 30 cm dyb.	
A61	3	4h	Kogegrube	Oval 60 x 70 cm.	
A62	3	4h	Lavning	Min. 500 x 250 cm opfyldt lavning.	
A63	3	4h	Grube	Snittet. Cirkulær, 300 cm i diam. 20 cm dyb	
A64	3	4h	Kogegrube	Cirkulær, 100 cm i diam.	
A65	3	4h	Grube/natur	Ottetalsformet 150 cm x 100 cm.	
A115	13	4h	Grube	Cirkulær. 200 cm I diam.	
A116	13	4h	Kogegrube	Oval. 130 x 240 cm	
A117	13	4h	Grube	Oval. 100 x 160 cm.	
A118	13	4h	Grube		
A119	13	4h	Grube/lavning		
A120	13	4h	Grube		
A121	13	4h	Skelgrøft	80 cm bred	
A115	13	4h	Grube	Cirkulær. 200 cm I diam.	
A116	13	4h	Kogegrube	Oval. 130 x 240 cm	
A117	13	4h	Grube	Oval. 100 x 160 cm.	
A118	13	4h	Grube		
A119	13	4h	Grube/lavning		
A120	13	4h	Grube		
A121	13	4h	Skelgrøft	80 cm bred	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
x 47-1	4h	Keramik	ca. 53	3 randskår og ca. 50 sideskår. Karrets	Yngre bronzealder

				bug begynder ganske kort under randen og beklaskningen når helt op til randen. Karret er rødt på ydersiden og brunt på indersiden. Ca. 7 mm. tykt med op til 3 mm. store magringskorn. Pakket i 3 poser.	
x 47-2	4h	Keramik	ca. 40	5 randskår og ca. 35 sideskår. Karrets bug begynder ganske kort under randen. der er udsvajet. Måske er to små skår fra hank. Karret er mørkebrunt ca. 10 mm tykt med op til 3 mm. store magringskorn.	Yngre bronzealder/tidlig Før romersk jernalder
x 47-3	4 h	Flintafslag	2		
x 51-1	4h	Myremalm?	1		

Foto: Disc 1 F5480-5501

Resultat: Området bød bl.a. på et stort antal fund af stolpehuller samt flere skår. Efter fund af nedsunket gulv til hus blev foretaget særskilt udgravning, der har egen rapport og derfor ikke figurerer i denne prøvegravnings sammenhæng.

Fremtidigt arbejde: Området bør overvåges for fund af flere anlæg. Se også beretning for fund af nedsunket gulv NÆM: xxxxx

Matr. nr. 3a

Matr. nr. 3a ejes af (Hans Hemming c/o Lisbeth P. Olsen, Englebjergrvej 61, 4700 Næstved, tlf: 22997430 (ejer 13a og 13i)
Kontakt: Vagn Ove Larsen, Vester Egesborgvej 15, 4700 Næstved, tlf: 55700061 /23308861
Forvalter: 26733684

Matriklen blev udgravet den 25. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Søgegrøften løber i udkanten af matriklerne langs med byen. Matriklerne er kuperede og gennemskæres af en ØV-rettet lavning, hvor der i det vestligste område er en ca. 100 x 100 m stor sø (i skellet mellem matriklerne). Vejtraceet snitter den vestligste udkant af søen. Det er ved forundersøgelsen tydeligt, at området har været mere vådt, og der kunne flere steder påvises nu opfyldte lavninger, der i tidligere tider har været vandmættede. I den nordligste del, hvor matrikel 3e møder matrikel 2c, er en bakke, og vejtraceet skærer dennes sydvestlige skråning. På dette sted fandtes gruber. Der skjuler sig muligt en boplads længere oppe ad bakkens sydside.

Undersøgelsesområde: Søgegrøften i 2 m bredde blev flere steder betydelig udvidet.

Stationsnumre: G135-G137: (øst 676471.559 / nord 6120637.767) / (øst 676522. 316 / nord 6120483.033)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A100	10	3a	Grube	Snittet. Oval 100 x 140 cm og 30 cm dyb	
A112	12	3a	Kogegrube	Snittet. 180 x 70 cm og 10 cm dyb	
A113	12	3a	Kogegrube	Snittet. Oval 100 x 80 cm og 15 cm dyb.	
A114	12	3a	Grube	Snittet. Cirkulær. 50 cm i diameter og 40 cm dyb. Tilsyneladende fyldt op ad flere omgange.	
A150	25	3a	Grube	Snittet, oval ½ x 1m.	
A151	25	3a	Grube	Snittet, oval 80 cm x 2 m.	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat: Et område med anlæg af gruber, der er relativt små.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges nærmere for klarlægning af anlægs-typer.

Matr. nr. 3e

Matr. nr. 3e ejes af (Hans Hemming c/o Lisbeth P. Olsen, Englebjergrvej 61, 4700 Næstved, tlf: 22997430 (ejer 13a og 13i)

Kontakt: Vagn Ove Larsen, Vester Egesborgvej 15, 4700 Næstved, tlf: 55700061 /23308861

Forvalter: 26733684

Matriklen blev udgravet den 25.10. 2007.

Topografisk beskrivelse: Matriklen ligger i forlængelse af matr. nr. 3a. Søgegrøften løber i udkanten af matriklerne langs med byen. Matriklerne er kuperede og gennemskæres af en ØV-rettet lavning, hvor der i det vestligste område er en ca. 100 x 100 m stor sø (i skellet mellem matriklerne). Vejtraceet snitter den vestligste udkant af søen. Det er ved forundersøgelsen tydeligt, at området har været mere vådt, og der kunne flere steder påvises nu opfyldte lavninger, der i tidligere tider har været vandmættede. I den nordligste del, hvor matrikel 3e møder matrikel 2c, er en bakke, og vejtraceet skærer dennes sydvestlige skråning. På dette sted fandtes gruber. Der skjuler sig muligt en boplads længere oppe ad bakkens sydside.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde blev flere steder udvidet.

Stationsnumre: G133-G134: (øst 676397.356 / nord 6120863.701) / (øst 676429.476 / nord 6120769.249)

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
A52	11	3e	Grube	Snittet. Cirkulær 100 cm I diam og 35 cm dyb.	Fund af keramik
A101	10	3e	Kogegrube	Snittet. Oval 100 x 200 cm og 20 cm dyb	
A102	10	3e	Kogegrube	Snittet. Oval 120 x 200 cm. Brun, homogen sandfyld med enkelte trækulsnister. Mod bunden mere trækul og enkelte ildskørnede sten. Råjorden omkring var let orangefarvet efter varmepåvirkning. 40 cm dyb, trugformet.	
A103	11	3e	Grube	Snittet. 220 x 80 cm. 30 cm dyb og	

				trugformet	
A104	11	3e	Grube	Snittet. Oval 100 x 150 cm og 20 cm dyb. Fyldet bestod af findelt trækul.	
A105	11	3e	Bund af stolpe?	Snittet. 20 cm i diameter og 10 cm dyb	
A106	11	3e	Grube	Oval, 15 x 30 cm	
A107	11	3e	Stolpehul	Snittet og tegnet. 35 c i dia og 25 cm dybt. Grå homogen sand	Snittegning T 34
A108	11	3e	Bund af stolpehul?	Snittet. 20 cm i diameter og 14 cm dyb.	
A109	11	3e	Grube/stolpe	Snittet. 30 cm i diameter og 25 cm dyb.	
A110	11	3e	Koge-grube	Snittet. 50 cm i diameter og 20 cm dyb	
A111	11	3e	Grube	Snittet. 10 cm dyb	

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat: Grubernes placeringer og beskrivelsen af topografien, sandsynliggør, der skjuler sig muligt en boplads længere oppe ad bakkens sydside.

Fremtidigt arbejde: Området bør undersøges for eventuel bebyggelse og anlæg knyttet dertil.

Matr. nr. 2c

Matr. nr. 2c ejes Dansk Jord aps, Hovedvagtsgade 6, 1. th. 1103 København K

Matriklen blev udgravet den 25. 10. 2007

Topografisk beskrivelse: Matriklen ligger i forlængelse af matr. nr. 3a. Søgegrøften løber i udkanten af matriklerne langs med byen. Matriklerne er kuperede og gennemskæres af en ØV-rettet lavning, hvor der i det vestligste område er en ca. 100 x 100 m stor sø (i skellet mellem matriklerne). Vejtraceet snitter den vestligste udkant af søen. Det er ved forundersøgelsen tydeligt, at området har været mere vådt, og der kunne flere steder påvises nu opfyldte lavninger, der i tidligere tider har været vandmættede. I den nordligste del, hvor matrikel 3e møder matrikel 2c, er en bakke, og vejtraceet skærer dennes sydvestlige skråning. På dette sted fandtes gruber. Der skjuler sig muligt en boplads længere oppe ad bakkens sydside.

Undersøgelsesområde: Søgegrøft i 2 m bredde fulgte vejtraceets midte.

Stationsnumre: G132: øst 676366.057 / nord 6120957.770

Fundne anlæg

Anlæg	Tegning	Matr. nr.	Type	Beskrivelse	Note
Ingen					

Fund

Fundnr.	Matrikel nr.	Genstand	Antal	Beskrivelse	Datering
---------	--------------	----------	-------	-------------	----------

Resultat: Det undersøgte område var uden spor efter kulturhistoriske levn. I sammenhæng med beskrivelsen af topografien vurderedes, at der ikke var behov for anlæggelse af flere grøftforløb.